

1 Što u praksi znače koncepti „uzdržavanje“ i „obveza uzdržavanja“? Koje osobe moraju drugim osobama plaćati doplatu za uzdržavanje?

U francuskom zakonodavstvu obveza uzdržavanja znači obveza propisana zakonom, a prema kojoj osobe koje za to imaju sredstva moraju ispunjavati potrebe osobe s kojom su povezane obiteljskom ili bračnom vezom. Prema tome, različite osobe mogu biti uzdržavane, među ostalim:

jedan bračni drug može uzdržavati drugog bračnog druga (članci 212. i 214. Građanskog zakonika (*code civil*))

roditelji mogu uzdržavati djecu (članci 203., 371-2 i 373-2-2 Građanskog zakonika)

djeca mogu uzdržavati očeve, majke i druge pretke (članak 205. Građanskog zakonika)

zetovi i snahe mogu uzdržavati punce i sestre te punice i sestre (članak 206. Građanskog zakonika)

nadživjeli potrebiti bračni drug (članak 767. Građanskog zakonika).

2 Do koje godine dijete može primati doplatu za uzdržavanje? Postoje li različita pravila za uzdržavanje maloljetnika i odraslih osoba?

Kad je riječ o uzdržavanju djece, ne postoji zakonska dobna granica: obveza roditelja u pogledu uzdržavanja i obrazovanja ne prestaje automatski kad dijete postane punoljetno (članak 371-2 Građanskog zakonika). Valja razlikovati dva razdoblja:

dok je dijete maloljetnik ili, ako se radi o punoljetnoj osobi, dok ne postigne financijsku neovisnost, roditelji su obvezni uzdržavati i obrazovati svoje dijete kako bi mu omogućili potrebne uvjete za razvoj i obrazovanje

nakon prestanka obveze uzdržavanja i obrazovanja primjenjuje se opći sustav uzdržavanja kojim se zahtijeva da podnositelj zahtjeva dostavi dokaze o svojim potrebama (članci 205. i 207. Građanskog zakonika).

Doprinos se može izravno platiti djetetu, u cijelosti ili djelomično, nakon što postane punoljetno.

3 Moram li se prijaviti ovlaštenom nadležnom tijelu ili sudu kako bih dobio uzdržavanje? Koji su glavni elementi tog postupka?

Ako se uzdržavanje ne plaća dobrovoljno, uzdržavana osoba, njezin zastupnik ili glavni skrbnik moraju pokrenuti pravni postupak kako bi se utvrdio iznos koji treba platiti i naložilo dužniku da plati taj iznos.

Zahtjev za uzdržavanje može biti glavni predmet postupka ili se može podnijeti u okviru, na primjer, brakorazvodnog postupka ili postupka za utvrđivanje načina izvršavanja roditeljske skrbi.

Kad je riječ o zahtjevu za uzdržavanje za odrasle osobe, osoba koja zahtijeva uzdržavanje mora dokazati da joj je to potrebno i da ne može sama ispuniti vlastite potrebe. Međutim, ako je vjerovnik teško povrijedio obveze prema dužniku, sudac može osloboditi dužnika odgovornosti plaćanja cijelog duga uzdržavanja ili njegova dijela (članak 207. Građanskog zakonika).

4 Je li moguće podnijeti zahtjev u ime rođaka (ako jest, do kojeg koljena) ili djeteta?

Na temelju francuskog zakonodavstva maloljetnici se ne smatraju uzdržanim osobama: samo roditelj/srodnik ili treća strana koja se skrbi o djetetu može imati to svojstvo i može pokrenuti postupak protiv drugog roditelja ili obaju roditelja radi utvrđivanja doprinosa za obrazovanje i uzdržavanje djeteta.

Socijalna služba može djelovati u ime uzdržavane osobe ako ona to ne može sama učiniti na temelju članka 205. Građanskog zakonika (članak L 132-7 Zakona o socijalnom djelovanju i obitelji (*code de l'action sociale et des familles*)).

Bolnice i javne zdravstvene ustanove / ustanove za pružanje skrbi imaju pristup izravnom pravnom sredstvu protiv osoba koje su dužne plaćati uzdržavanje za hospitalizirane osobe (članak L 6145-11 Zakona o javnom zdravlju (*code de la santé publique*)).

Osobu pod skrbništvom mora zastupati njezin skrbnik (članak 475. Građanskog zakonika).

5 Ako namjeravam pokrenuti sudski postupak, kako da znam koji je sud nadležan?

Postupak se mora pokrenuti pred **sucem za predmete obiteljskog prava** (*juge aux affaires familiales*) regionalnog suda (*tribunal de grande instance*) (članak L 213-3 Zakona o organizaciji pravosuđa (*code de l'organisation judiciaire*)).

Podložno primjeni odredaba Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja, člankom 1070. Zakona o parničnom postupku (*code de procédure civile*) predviđeno je da je nadležni sudac za predmete obiteljskog prava:

sudac u mjestu u kojem se nalazi boravište obitelji

ako roditelji žive odvojeno, sudac u mjestu boravišta roditelja s kojim obično žive maloljetna djeca ako roditelji imaju zajedničko skrbništvo ili u mjestu boravišta roditelja koji je isključivi nositelj roditeljskog prava; u ostalim slučajevima sudac u mjestu boravišta osobe koja nije pokrenula postupak.

Ako je više stranki odlučilo podnijeti zajednički zahtjev, nadležan je sudac u mjestu boravišta jedne od stranaka, prema njihovu odabiru.

Međutim, ako se spor odnosi isključivo na naknadu za uzdržavanje, doprinos za uzdržavanje i obrazovanje djeteta, doprinos troškovima braka ili kompenzacijsku naknadu, može se utvrditi nadležnost suca u mjestu boravišta supružnika koji je vjerovnik ili roditelja koji je glavni skrbnik djece, čak i ako se radi o punoljetnim osobama.

6 Moram li kao podnositelj zahtjeva pokrenuti sudski postupak putem posrednika (npr. odvjetnika, središnjeg ili lokalnog nadležnog tijela, itd.)? Ako ne moram, koji se postupci primjenjuju?

Postupak je usmene naravi i ne zahtijeva zastupanje, odnosno podnositelj zahtjeva može se osobno pojaviti pred sucem s potrebnim dokazima.

Postupak je moguće pokrenuti slanjem poziva (putem sudskog izvršitelja) ili jednostavno upućivanjem zahtjeva sudu.

Ako se uzdržavanje zahtijeva u okviru brakorazvodne parnice, podnositelja zahtjeva mora zastupati odvjetnik s pravom zastupanja (*avocat*).

7 Moram li platiti pristojbe za pokretanje sudskog postupka? Ako moram, koliko će one približno iznositi? Ako nemam dovoljna financijska sredstva, mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

U prvostupanjskom postupku nema sudskih troškova. Ako se podnosi žalba, naplaćuje se pristojba u iznosu od 225 EUR.

Podnositelj zahtjeva može primiti pravnu pomoć u određenim financijskim okolnostima.

8 Kakvo će uzdržavanje sud vjerojatno odobriti? Kako se izračunava iznos uzdržavanja? Je li moguće revidirati sudsku odluku ako se troškovi života ili obiteljske okolnosti promijene? Ako jest, kako (npr. putem automatskog sustava indeksacije)?

Doprinos za uzdržavanje i obrazovanje djeteta može se isplaćivati u sljedećim oblicima:

mjesečna uplata roditelju vjerovniku (najčešće)

izravno plaćanje troškova nastalih u korist djeteta

pravo na upotrebu nekretnine i stanovanje u nekretnini koja pripada dužniku ili ustupanje imovine na temelju prava plodouživanja ili dodjela vjerovniku imovine koja donosi prihode.

Doprinos se računa uzimajući u obzir **sredstva svakog roditelja i potrebe djeteta**. Ministarstvo pravosuđa (*Ministère de la justice*) od 2010. objavljuje referentnu tablicu koja je **samo informativna** i u kojoj se navode prihodi dužnika i vjerovnika, broj djece o kojima skrbe, opseg prava posjećivanja i kako je riješeno pitanje stanovanja djeteta. Sudac u svojoj odluci sustavno predviđa **indeksaciju** doprinosa (na temelju općeg indeksa potrošačkih cijena za gradska kućanstva).

Ostale naknade za uzdržavanje:

pri utvrđivanju iznosa **doprinosa bračnog druga troškovima braka** sudac mora uzeti u obzir sve troškove predmetne osobe koji odgovaraju korisnim ili potrebnim rashodima. Taj se doprinos isplaćuje u obliku financijske naknade, preuzimanja odgovornosti za zajam ili stanovanja u bračnom domu.

Kad je riječ o **alimentaciji koja se dodjeljuje bračnom drugu u brakorazvodnoj parnici na temelju obveze pružanja pomoći**, moguće je donijeti odluku o potpunom ili djelomičnom preuzimanju mjesečnih rata zajma, ali sudovi daju prednost plaćanju mjesečnog iznosa. Iznos te naknade utvrđuje se na temelju **životnog standarda koji može potraživati bračni drug koji podnosi zahtjev s obzirom na mogućnosti svojeg supružnika**.

Sredstva za uzdržavanje predaka ili roditelja supružnika dodjeljuju se isključivo u **iznosu razmjerom potrebama osobe koja ih potražuje te imovinskom stanju osobe koja ih je dužna plaćati**. Sudac može, među ostalim i na vlastitu inicijativu i ovisno o predmetnim okolnostima, u takvu naknadu uključiti varijacijsku odredbu dopuštenu važećim zakonima (članak 208. Građanskog zakonika).

Uvijek je moguće revidirati iznos naknade za uzdržavanje ako podnositelj zahtjeva dostavi dokaze o novom čimbeniku koji utječe na sredstva vjerovnika i/ili dužnika i/ili potrebe djeteta/vjerovnika.

9 Kako i kome će se uzdržavanje isplaćivati?

Građanskim zakonikom ne daje se prednost nijednom načinu plaćanja. Načini plaćanja mogu se utvrditi sporazumom između stranaka. Ako strane ne postignu takav sporazum, sudac u svojoj odluci određuje način plaćanja.

Naknada za uzdržavanje plaća se izravno vjerovniku ili socijalnoj službi, bolnici ili javnim ustanovama za pružanje skrbi ili zdravstvenim ustanovama koje su pokrenule postupak u ime vjerovnika.

Treba napomenuti da u slučaju doprinosa za uzdržavanje djeteta naknada za uzdržavanje može u cijelosti ili djelomično biti zamijenjena uplatom određenog novčanog iznosa ovlaštenom tijelu odgovornom za pružanje indeksiranog prihoda djetetu (članak 373-2-3 Građanskog zakonika). Isto tako, sudac može odlučiti da se naknada za uzdržavanje izravno plaća odraslom djetetu.

10 Ako dotična osoba (dužnik) ne plati dobrovoljno, koje je akcije moguće poduzeti kako bi ju se prisililo da plati?

Vjerovnik koji ima nalog za izvršenje može se izravno obratiti sudskom izvršitelju kako bi potonji pokrenuo ovrhu nad imovinom dužnika (osim ovrhe nad nekretninom ili plaćom, za što je potrebna prethodna sudska odluka). Kako bi pronašli informacije potrebne da pronađu dužnika ili njegovu imovinu, sudski izvršitelji imaju široke ovlasti za istraživanje kod nadležnih tijela.

Glavni postupci izvršenja koji su na raspolaganju uzdržavanoj osobi:

postupak izravnog plaćanja (članci L 213-1 i R 213-1 i dalje Zakona o građanskim izvršnim postupcima (*code des procédures civiles d'exécution*)): tim postupkom omogućuje se naplata naknada za uzdržavanje za šest posljednjih mjeseci i tekuća naknada za uzdržavanje. Sudski izvršitelj obavješćuje treću stranu (poslodavca, bankovnu ustanovu ili bilo koju treću stranu koja je dužnik obveznika uzdržavanja) o njezinoj obvezi da iznos naknade za uzdržavanje uplati izravno sudskom izvršitelju,

ovrha nad plaćom (članci L 3252-1 i R 3252-1 i dalje Zakonika o radu (*code du travail*)): ovrhu mora odobriti sudac okružnog suda (*juge d'instance*),

zapljena i uplata na bankovni račun (članci L 211-1, L 162-1, R 211-1 i R 162-1 i dalje Zakonika o građanskim izvršnim postupcima) omogućuje provedbu ovrhe nad potraživanjima dužnika (najčešće se radi o ovrši nad bankovnim računom),

zapljena u svrhu prodaje (članci L 221-1 i R 221-1 i dalje Zakonika o građanskim izvršnim postupcima): ovrha nad materijalnom pokretnom imovinom (televizor, vozilo itd.),

ovrha nad nekretninama (članci L 311-1 i R 311-1 i dalje Zakonika o građanskim izvršnim postupcima): postupak se odnosi na nekretninu u vlasništvu dužnika. Prodaju imovine mora odobriti sudac u ovršnom postupku (*juge de l'exécution*).

Troškove rada sudskog izvršitelja snosi isključivo obveznik uzdržavanja.

U kaznenom postupku moguće je osuditi dužnika za **napuštanje obitelji**. To je kazneno djelo kažnjivo kaznom od dvije godine zatvora i 15 000 EUR novčane kazne (članak 227-3 Kaznenog zakonika (*code penal*)).

11 Ukratko opišite sva ograničenja provedbe, posebice pravila za zaštitu dužnika i ograničenja ili rokove zastare u svom sustavu provedbe.

U području uzdržavanja zastara nastupa nakon pet godina počevši od dospijeca svakog plaćanja (članak 2224. Građanskog zakonika).

Postupak izravnog plaćanja ne može se primijeniti za zaostatke nastale tijekom više od šest mjeseci. Međutim, taj postupak ne isključuje korištenje drugih postupaka ovrhe u svrhu naplate prethodnih zaostataka.

Ovršni postupci moraju biti ograničeni na ono što je nužno za naplatu duga i pri odabiru tih mjera ne smije doći do zloupotrebe.

Za određenu je imovinu zakonom propisano da je neovršiva: naknade za uzdržavanje, pokretnine nužne za život i rad dužnika, predmeti koji su neophodni osobama s invaliditetom, određeni socijalni i obiteljski doplaci. Mogu se ovršiti samo iznosi dostupni na bankovnim računima koji prelaze iznos minimalnog dohotka (doplatak za slabije plaćene osobe (*le revenu de solidarité active*)) za samca. Kad je riječ o ovrši nad plaćom, ovršivi iznos utvrđuje se s obzirom na iznos plaće i broj uzdržavanih osoba dužnika.

12 Postoji li organizacija ili nadležno tijelo koje mi može pomoći pri osiguranju uzdržavanja?

Organizacije odgovorne za plaćanje obiteljskih naknada u određenim uvjetima mogu preuzeti prava uzdržavane osobe. U tom slučaju mogu pokrenuti građanske ovršne postupke u ime i za račun vjerovnika. Isto tako, ako privatni ovršni postupak ne funkcionira, moguće je obratiti se državnom tužitelju (*procureur de la République*) kako bi pokrenuo postupak javne naplate putem javnog računovođe (*comptable public*).

13 Mogu li organizacije (državne ili privatne) unaprijed u cijelosti ili djelomično umjesto dužnika isplatiti uzdržavanje?

Organizacije nadležne za plaćanje obiteljskih naknada u određenim okolnostima mogu platiti uzdržavanoj osobi obiteljsku naknadu kao predujam dospelog iznosa naknade za uzdržavanje.

14 Ako se nalazim u ovoj državi članici, a dužnik ima prebivalište u drugoj državi:

14.1 Mogu li dobiti pomoć nadležnog tijela ili privatne organizacije u toj državi članici?

Ako dužnik ima boravište u inozemstvu, a vjerovnik u Francuskoj, vjerovnik se može obratiti Uredu za naplatu naknada za uzdržavanje (*Bureau de Recouvrement des Créances Alimentaires (RCA)*) Ministarstva vanjskih poslova i međunarodnog razvoja (*Ministère des Affaires Étrangères et du Développement International*). Ured će stupiti u kontakt sa središnjim nadležnim tijelom zemlje boravišta dužnika kako bi naplatio dug.

Isto tako, vjerovnik se može obratiti Fondu za obiteljske naknade (*Caisse d'Allocations Familiales (CAF)*), koji može pružiti financijsku pomoć ako dužnik ne plaća svoje obveze, čak i ako se nalazi u inozemstvu.

14.2 Ako da, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji?

Francuskom središnjem nadležnom tijelu moguće je obratiti se poštom, telefonom ili e-poštom:

Ministère de l'Europe et des affaires étrangères

Bureau de recouvrement des créances alimentaires

27, rue de la Convention

CS 91533

75732 Paris Cedex 15

Tel.: + 33 (0)143179001

Faks: +33 (0)143178197

E-adresa: obligation.alimentaire@diplomatie.gouv.fr

15 Ako se nalazim u drugoj državi, a dužnik se nalazi u toj državi članici:

15.1 Mogu li izravno uputiti zahtjev takvom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji u toj državi članici?

Ako dužnik ima boravište u Francuskoj, a vjerovnik u inozemstvu, vjerovnik **se mora obratiti središnjem nadležnom tijelu zemlje u kojoj ima boravište.**

Središnje nadležno tijelo koje podnosi zahtjev zatim se obraća francuskom središnjem nadležnom tijelu (Uredu za naplatu naknada za uzdržavanje Ministarstva vanjskih poslova), koje će poduzeti potrebne korake za naplatu duga.

Ako vjerovnik ima odluku o izvršenju, može i izravno uputiti sudskog izvršitelja da naplati dug (bez obraćanja središnjim nadležnim tijelima). U tom slučaju ne može koristiti pomoć središnjeg nadležnog tijela.

Treba napomenuti da, ako nije donesena sudska odluka kojom se utvrđuje načelo naknade za uzdržavanje, središnje nadležno tijelo države članice koje podnosi zahtjev može uputiti zahtjev za donošenje odluke od Ureda za naplatu naknada za uzdržavanje kako bi se načelo naknade za uzdržavanje utvrdilo odlukom francuskog suda (Prilog VII. Uredbi (EU) br. 4/2009).

15.2 Ako mogu, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji i kakvu vrstu pomoći mogu primiti?

Francuskom središnjem nadležnom tijelu moguće je obratiti se poštom, telefonom ili e-poštom:

Ministère de l'Europe et des affaires étrangères

Bureau de recouvrement des créances alimentaires

27, rue de la Convention

CS 91533

75732 Paris Cedex 15

Tel.: + 33 (0)143179001

Faks: +33 (0)143178197

E-adresa: obligation.alimentaire@diplomatie.gouv.fr

Ako vjerovnik odluči izravno se obratiti sudskom izvršitelju, može pronaći podatke za kontakt nadležnih stručnjaka u rubrici „Pronađite sudskog izvršitelja” (*Trouver un huissier*) ili na internetskim stranicama Nacionalne komore sudskih izvršitelja (*Chambre nationale des huissiers de justice*).

16 Obvezuje li tu državu članicu Haški protokol iz 2007?

Da.

17 Ako državu članicu ne obvezuje Haški protokol iz 2007., koji će se zakon primjenjivati na zahtjev za uzdržavanje prema pravilima međunarodnog privatnog prava? Koja su odgovarajuća pravila međunarodnog privatnog prava?

Nije primjenjivo.

18 Koja su pravila za pristup pravosuđu u prekograničnim slučajevima unutar EU-a u skladu sa strukturom poglavlja V. Uredbe o uzdržavanju?

Pravna pomoć može biti potpuna ili djelomična. Dodjeljuje se:

automatski za djecu mlađu od 21 godine na temelju članka 46. Uredbe (EZ) br. 4/2009

u ostalim slučajevima ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete o resursima utvrđene zakonom (Zakon br. 91-647 od 10. srpnja 1991. o pravnoj pomoći i Uredba br. 91-1266 od 19. prosinca 1991.).

Pravna pomoć u Francuskoj obuhvaća troškove odvjetnika koji je dodijeljen odlukom o pravnoj pomoći za sudski postupak i troškove sudskog izvršitelja imenovanog istom odlukom za postupak naplate potraživanja.

Na zahtjeve za sudsku pomoć u području obveza uzdržavanja primjenjuje se isti postupak kao i na ostale prekogranične sporove u skladu s **Direktivom Vijeća 2002/8/EZ od 27. siječnja 2003.**

Vjerovnik šalje zahtjev za pravnu pomoć sastavljen na francuskom jeziku Službi za pristup pravu i pravosuđu i za pomoć žrtvama (*Service de l'accès au droit et à la Justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)*) na sljedeću adresu:

Ministère de la Justice

Service de l'accès au droit et à la Justice et de l'aide aux victimes

Bureau de l'aide juridictionnelle

13, place Vendôme

75042 PARIS cedex 01

Tel.: 01 44 77 71 86

Faks: 01 44 77 70 50

19 Koje je mjere donijela ova država članica kako bi osigurala funkcioniranje aktivnosti opisanih u članku 51. Uredbe o uzdržavanju?

Ured za naplatu naknada za uzdržavanje potvrđuje primitak zahtjeva koji je podnijelo strano središnje nadležno tijelo i dostavljenih dokaza. Provjerava je li spis potpun te točnost i iskoristivost dokumenata, osobito pravnih dokumenata. Kako bi preduhitrio moguće probleme kod izvršenja, Ured prema potrebi traži od nadležnog tijela podnositelja zahtjeva pojašnjenja i/ili druge izvratke ili prijevode izvadata. Ured olakšava pokretanje postupka u području potraživanja utvrđenih člankom 56. na način da ih šalje nadležnim pravosudnim tijelima.

Pomaže pronaći dužnika i olakšava potragu za informacijama o sredstvima dužnika na način da se obraća državnom tužitelju i službama Glavne uprave za javne financije (*Direction Générale des Finances Publiques*) u skladu s člancima 61., 62. i 63. Uredbe (EZ) br. 4/2009.

Središnje nadležno tijelo olakšava i mirno rješavanje spora tako da stupa u izravan kontakt s dužnikom i šalje njegov prijedlog za dobrovoljno plaćanje vjerovniku putem središnjeg nadležnog tijela zemlje u kojoj vjerovnik ima boravište.

Ako mirno rješavanje spora ne bude uspješno, uvijek je moguće pokrenuti sudski postupak naplate ako je strana odluka izvršiva u Francuskoj. Ured je u kontaktu sa sudskim izvršiteljima zaduženima za naplatu kako bi zajamčio uspješnu provedbu izvršnih postupaka.

Ured sustavno traži provedbu prijenosa na bankovni račun.

Ako je za naplatu uzdržavanja potrebno utvrditi roditeljski odnos, Ured obavješćuje vjerovnika o nadležnim tijelima koja provode taj postupak.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 16/08/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.